

Ruža Jozić - Nastavna priprema za Poticanje čitanja u školskoj knjižnici

Obrazac Metodičke pripreme (prema predlošku MZO-a) za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda prema planiranim aktivnostima: <i>U RITMU ČITANJA</i>	
OSNOVNI PODACI	
Ime i prezime knjižničara	Ruža Jozić
Suradnik, predmetni nastavnik	Prema programu čitanja, predmetni nastavnici
Datum održavanja	Krajem svakoga mjeseca ili prema dogovoru s nastavnicima
Korelacija s nastavnim predmetom	Prema mjesečnom programu čitanja, a kroz školsku godinu uključena je većina nastavnih predmeta
Naslov metodičkih preporuka	<i>U ritmu čitanja – Program poticanje čitanja u školskoj knjižnici</i>
Predmet (ili međupredmetna tema)	Svi nastavni predmeti, MPT: Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj i dr.
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, kao i jedan nastavni predmet.	Program je napravljen kao mjesečni plan čitanja, a svakog je mjeseca planirano čitanje knjiga iz drugog nastavnog predmeta ili stručnog područja. „Čitanje“ se može izvoditi pod nastavnim satom, u dogovoru s predmetnim nastavnikom ili na satu razrednika, kada mogu sudjelovati zainteresirani učenici iz svih razreda, sve prema dogovoru u školi.
Razred	Mogu se uključiti zainteresirani učenici svih razreda srednje škole (1.– 4.)
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p><i>HJ A. 4. 1 Učenik razgovara i raspravlja o zadanoj ili slobodno odabranoj temi u skladu sa svrhom i komunikacijskom situacijom i primjenjuje komunikacijski bonton. Tekstne vrste: službeni i poslovni razgovor, razgovor o zadanoj ili slobodno odabranoj temi (iz različitih područja ljudskog djelovanja u skladu s interesima i dobi učenika); razgovor o zadanoj ili slobodno odabranoj temi nakon slušanja, čitanja i gledanja; vrste rasprave: debata, diskusija, simulirano suđenje, polemika, okrugli stol, sastanak.</i></p> <p><i>UKU a.2.4./5. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje pri ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</i></p> <p><i>UKU a.4.1. Učenik oblikuje i izražava svoje misli i osjećaje. Može izraziti što misli i osjeća o nekom problemu, ideji, situaciji koja mu je bliska. Razlikuje svoje mišljenje od mišljenja drugih.</i></p>
Tijek nastavnoga sata	Knjižničar i predmetni nastavnik najavljuje učenicima područje iz kojeg se čitaju ili predstavljaju knjige, otvaraju diskusiju, usmjeravaju, vode dijaloge, sumiraju, upućuju, komentiraju, pružaju prigodu učenicima da iznesu svoje stavove i predstave izabrane naslove, kritički se osvrnu na neke knjige, slušaju druge i na kraju sata iznose svoje stavove i razmišljanja.

<p>Opis aktivnosti (što rade učenici, a što nastavnik)</p>	<p>Aktivnost je namijenjena učenicima razvijene čitalačke pismenosti, kao i onima koji bi htjeli poboljšati svoju čitalačku pismenost. Učenike valja poticati na čitanje iz užitka radi poticanja literarnog čitanja te stvaranja čitateljskih navika i kulture čitanja kao trajne aktivnosti.</p> <p>Učenici: predstavljaju pročitane knjige, biraju autore i naslove knjiga, čitaju odabrane ulomke i o njima raspravljaju s drugima, preporučuju knjigu za čitanje vršnjacima. Učenici će razlikovati i usporediti različite pristupe u čitanju književnih, stručnih i popularno pisanih tekstova te upoznati razne vrste tekstova u časopisima, kao i digitalne knjige, mrežne portale i kataloge drugih vrsta knjižnica.</p> <p>Nastavnik ili knjižničar: bira i predlaže naslove knjiga za raspravu, prikaz ili čitanje; preporuča odabrane knjige, surađuje s predmetnim nastavnikom, priprema i održava nastavni sat, oglašava na panou knjižnice i najavljuje ČITANJE na web stranici škole, izrađuje popise učenika koji se javljaju za čitanje, piše sažetke i prikaze knjiga, oblikuje bilten popularno-znanstvene literature; razgovara s učenicima, sluša njihove prijedloge i dobiva povratnu informaciju o provedenoj aktivnosti putem anonimnog upitnika, ankete ili liste za procjenu.</p>
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>Odabrani naslovi popularno-stručnih knjiga, znanstveno-popularnih knjiga, stručne knjige i beletristika iz školske knjižnice, vlastiti primjerci ili knjige posuđene u narodnoj knjižnici po izboru učenika.</p>
<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje kao učenje (zadovoljstvo ovakvim načinom rada), listom procjena koju popunjavaju i učenici i nastavnici koji su sudjelovali na satu. Predmetnim nastavnicima su svakako dragocjene povratne informacije, jer bolje upoznaju interese učenika i područja koja ih zanimaju.</p>
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>Za svako stručno područje izrađujem inicijalna pitanja i motivacijske zadatke za razgovor i diskusiju, ili kao rezime određene teme ili stručnog područja, kao npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ U kom pravcu ide suvremena znanost kemije, fizike i medicine, i sl.? ✚ Kako vam se sviđa zadnja knjiga N. N.? ✚ Jeste li čitali na portalima osvrt o knjizi: N. N.? ✚ Što kažete o najnovijoj knjizi Luke Modrića? ✚ Što propagira knjiga: Umijeće ratovanja, stvarni rat ili „borbu“ kroz život? ✚ Mnoga druga motivacijska pitanja, kao uvod u tematiku o kojoj čitamo.
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>Odgojno-obrazovni ishodi ili očekivanja vezani su uz nastavne predmete ili međupredmetne teme pa se navode uz svako područje zasebno.</p> <p>*Ishodi predmetnih kurikula URL: http://www.kurikulum.hr/predmetni-kurikulumi/</p>

	<p>Nacionalni kurikulum nastavnoga predmeta hrvatski jezik: http://www.kurikulum.hr/wp-content/uploads/2016/03/Hrvatski-jezik.pdf</p> <p>Svi ostali kurikulumi nastavnih predmeta, jer se bavimo s više nastavnih predmeta i za svaki imamo druge ishode.</p> <p>**Odgajno-obrazovna očekivanja međupredmetnih tema URL: http://www.kurikulum.hr/kurikulumi-medupredmetnih-tema/ MPT Učiti kako učiti: http://www.kurikulum.hr/wp-content/uploads/2016/02/UCITI-KAKO-UCITI-FINAL-18.2.pdf MPT Osobni i socijalni razvoj: http://www.kurikulum.hr/wp-content/uploads/2016/03/Osobni-i-socijalni-razvoj.pdf</p>
<p>Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost</p>	<p>Cijeli program je zamišljen kao interdisciplinarnan, jer obrađujemo i povezujemo sva nastavna i stručna područja, kao i knjige koje nude više stručnih znanja na popularan način iz različitih područja znanja.</p>
<p>Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama</p>	<p>I učenici s teškoćama mogu biti aktivni sudionici ovakvih nastavnih sati za poticanje čitanja, jer mnogi od njih upravo vole ovakvu aktivnost, često se i sami jave, jer vole diskutirati o nekoj pročitanoj knjizi ili o svojoj najdražoj knjizi, koju žele preporučiti i drugima.</p>
<p>Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima</p>	<p>Daroviti učenici koji imaju posebne talente i sposobnosti za sadržaje iz pojedinih nastavnih predmeta, vrlo su aktivni na ovakvom satu, jer, upravo je to prigoda da se oni još više istaknu i aktiviraju u području koje ih i onako osobito zanima.</p>
<p>Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa</p>	<p>Učenicima koji žele napisati osvrt, prikaz ili sažetak na pročitanoj knjizi, knjižničar daje upute i savjete, a kako ovu aktivnost ne ocjenjujemo, tako i ne izrađujemo posebne kriterije za vrednovanje. Učenicima je dovoljno priznanje da mogu javno govoriti o knjizi koju vole ili koju su pročitali, kao i pohvala za uključenost u ovu aktivnost i zajednički rad.</p>
<p>Projektne zadatke (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Naš projektne zadatke je ovaj: svaki učenik koji se dobrovoljno javi za sudjelovanje u čitanju, dužan je donijeti i predstaviti neku svoju najbolju i najdražu knjigu, koju bi želio preporučiti i drugima za čitanje, a uklapa se u nastavno ili tematsko područje koje taj mjesec čitamo. ✚ Pravila ponašanja tijekom rasprave i čitanja: govorimo jasno i smisleno; slušamo tuđe mišljenje; ne prekidamo druge dok govore; argumentirano iznosimo drugačije mišljenje ili stavove. ✚ Rezultati rada - poželjno je da učenik na kraju napiše kratki osvrt ili prikaz, koji će činiti dio našega zajedničkog <i>Biltena preporučene literature za čitanje</i>. To će biti rezultat našega rada, uz sve druge dobrobiti koje će donijeti poticanje čitanja i uključenost u ovu aktivnost.

	<p>🚩 Vremenski okvir - aktivnost se odvija svaki mjesec s nekim drugim stručnim i nastavnim područjem, prema planu koji smo izradili na početku školske godine.</p>
<p>Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje</p>	<p>Fotografske i video snimke, kao i osvrt na mjesečno čitanje, bit će napravljeni nakon svakog čitanja, objavljeni na Facebook stranici škole, a digitalna publikacija naših preporuka na kraju provedenog programa, kao <i>Bilten preporučene literature u digitalnom alatu ISSUU</i>.</p>
<p>Prijedlozi vanjskih izvora i literature</p>	<p>Pedagoško-metodička literatura koja problematizira ovu temu ili područje čitanja, stvaranja čitatelja i čitateljskih navika dostupna je u školskoj knjižnici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Češi, Marijana; Ivančić, Đurđica. 2019. Izazovi učenja i poučavanja. Naklada Ljevak. Zagreb. 2. Čitanje za školu i život: IV. simpozij učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika, zbornik radova. 2013. AZOO. Zagreb 3. Grossman, Meta. 2013. U obranu čitanja. Algoritam. Zagreb. 4. Mates, Wolfgang. 2007. Nastavne metode. Naklada Ljevak. Zagreb. 5. Pennac, Daniel. 1996. Od korica do korica. Irida. Zagreb. 6. Peti Stantić, Anita. 2019. Čitanjem do sporazumijevanja. Naklada Ljevak. Zagreb. 7. Ministarstvo kulture: Nacionalna strategija za poticanje čitanja: https://www.min-kulture.hr/userdocsimages/NAJNOVIJE%20NOVOSTI/a/NSPC%CC%8C.pdf (pristupljeno 28. kolovoza 2019.) 8. Wolf, Maryanne. 2019. Čitatelju, vrati se kući. Naklada Ljevak. Zagreb.

ANKETNI UPITNIK za prijavljene učenike uz uvodni sat čitanja (anonimno)

Pitanje:	Moj odgovor:
1. Kada birate knjige prema vlastitom izboru, što vam je najvažnije (tema, autor, zanimljiv naslov)?	
2. Birate li radije stranog ili domaćeg pisca i autora knjige?	
3. Je li vam za čitanje presudan sadržaj knjige na ovitku ili koričnoj stranici?	
4. Koja je vaša najdraža knjiga i tematika o kojoj rado čitate?	
5. Što očekujete od knjiga (da vas nečemu nauče, da se zabavite i opustite, da vas za nešto zainteresira ili ...?)	
6. Posjećujete li i druge knjižnice, osim školske knjižnice i koliko često?	
7. Je li vam u odabiru knjiga važan savjet i preporuka knjižničara, nastavnika ili vršnjaka?	
8. Što najviše volite čitati i razgovarate li s prijateljima, uz ostalo i o knjigama?	

Lista procjena

Elementi	Da	Djelomično	Trebapopraviti
Koliko ste zadovoljni ovakvim oblikom rada i poticanja čitanja u školskoj knjižnici?			
Odgovaraju li vam predviđeni termini rada ili predlažete neke druge (izvan redovne nastave)?			
Kako se osjećate na satu „čitanja“ i predstavljanja knjiga s učenicima iz drugih razrednih odjela?			
Koliko je poticajan ovakav rad na vaš odabir knjiga za čitanje iz užitka?			
Smeta li vam nazočnost predmetnih nastavnika u iznošenju stavova i mišljenja ili je to poticajno za vaše samopouzdanje?			
Predložite svoje favorite: područje, naslov ili autora knjige koji je na vas ostavio najveći dojam, ili ste nakon zajedničkog „čitanja“ potaknuti da pročitate neku knjigu.			
Što vas se najviše dojmilo na ovakvom satu (međusobna suradnja, diskusija predviđeno vrijeme za predstavljanje pojedine knjige, osvrti, čitanje odabranih ulomaka i sl.)?			
Koliko ste zadovoljni odabirom naslova za preporuku i predstavljanje?			
Što predlažete za poboljšanje rada na poticanju čitanja (nabava novih naslova u školskoj knjižnici, odabirom relevantnih autora i naslova, uključenje „čitanja“ u druge nastavne predmete i sl.)?			